

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethet: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Úriutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlér-sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.
kilencz óra 9 „ „ „
félévre 6 „ „ „
évnegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőség-hez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Társadalmunk egyik égető kérdése.

Egyéni nézetek a nő elhivatásáról

Irta Kovács Gábor.

II.

Miben áll lényegileg a női elhivatás kérdése? Az első megoldandó tétel ez.

E tekintetben a vélemények nagyon szétágazók. Némelyek nagyon tág, mások felettébb szűk értelmet adnak annak. Némelyek a nő hatáskörét minden létező működési tételre ki akarnák terjeszteni, mások alig akarják több kedvezményben részesíteni, minővel most bírnak. Némelyek tulhajtva az egyenlőség fogalmát, oly tulajdonokkal szeretnék felruházni, melyeket talán maga sem óhajtat.

Nézetünk szerint a kérdés lényege: megnyitása azon közművelődési csoportoknak, melyeken a szellem-erkölcsi javak levezethetők a nők számára, a nélkül, hogy természetük lényege, a nőiesség ez által veszélyeztetnék. Ismét hangsúlyozzuk a nőiességet, mert ha ezt levetkőzi, minden egyéb lehet, de nő többé soha.

Az emberiség nem különbség szerinti osztályozása a természet egyik legbőlebb intézkedése: egyik erővel és bátorsággal, a másik gyöngédséggel és szeretettel imponáljon; oly helyes kiosztása ez a szerepeknek, melyhez egyéb nem kell, minthogy a szereplők helyesen töltsék be kétféle elhivatásukat.

Napjainkban sokan vannak, kik a nőnek azon állását, melyet a családi életben elfoglal, kicsinylik, szűkkörűnek tartják. Pedig e kis kör egy egész világ, mit valódiilag betölteni csaknem ember feletti dolog. Szűk külterjileg véve, de végtelen a szeretet hatalma által, mely alapjául szolgál. Egy szoba tán elég működési terület: de a keskeny négy fal között végtelen birodalom honol. A még oly hatalmas, s nagy terjedelmű országokat is meglehet mérni, a szeretet mérhetetlen: — a szív kicsi egy nagy birodalomhoz képest: az egész föld egy parány az érzelmek e honához hasonlítva.

Ne kicsinyeljük a nő hivatását a családi életben, mert ezzel megfosztottuk azon ideális zománczától, azon ideális színezettől, mit a természet a teremtés percében reá rakott, s vége rendeltetése, azon hivatás betöltésének, mire utalva van. Kérdezd meg a férjtől, ki reggeltől estig fárad, kinek elke kimerült az üzleti élet megszokott fogásaitól: mi a nő? ő bizonyosan meg fogja mondani. A nő mindent pótol, de őt nem pótolhatja semmi. — A természetben levő melegséget bámuljuk, erejét csodáljuk, de azt nem

gondoljuk meg, hogy e melegség azonnal kivesz az embervilágból, mihelyt a családi élet megszűntünk a nő legmagasabb elhivatásaként tekinteni.

A családi élet nem a pusztá egyesülés. Szövetkezni, egyesülni, — a napi élet eléggé bizonyítja, — különböző célokért is lehet, de az ily egyesülések többet ártanak az emberiség morális érzetének, mint a mennyit a feleknek használnak. Az egész életre kiható azon kölcsönös szeretet, melyben e frigy jelentősége culminál, ez nemesíti meg a családi életet, s képezi végtelen örömeik forrását.

Meghajlunk a nőorvosok, ügyvédek, papok stb. előtt; de önzetlen tiszteletünk első sorban mindig az anyáé marad. Valamely tudományágban jártasságot szerezni, hatalmas védbeszédet tartani, világra szolló operatiókat véghez vinni, mind szép dolgok, de ösztönszem hasonló azzal a foglalkozással, midőn a nő gyermekeket nevel a hazának. Amaz az ész dolga, ez a szívé, a nő pedig érzelmekben leggazdagabb.

Fel szokták hozni, hogy mily keményen bánik a sors a férfival, mint kell futni, fáradni, hogy az egyedül reá nehezű családi gondokat némileg oszlassa. Elismerjük a férfi hivatása komolyságát egész kiterjedésében. De kérjük: nem adott-e a természet a nehéz feladatok megoldására elég erőt, bátorságot, kitartást? A miért sokat kell dolgozni, hogy egy család fenntartassék, még nem elég ok arra, hogy a tulságot arra a félre toljuk, kinek a természet egészen más munkakört szabott ki.

Vajon míg a férfi fut, fárad, tétlen ül-e a nő? Működése eredménye tán nem oly szembeütköző, de végeredményeiben sokkal fontosabb. — Míg a férj anyagi javakat gyűjt, ez családi örömeiket szerez, miket talán a világ minden kincsével sem lehetne megszerezni. Az érkező nyájás otthonnal, s a mi fő: szerető szívvvel fogadni, a szerető szív melege által a szellem-erkölcsi kapcsolatot még a távolban is fenntartani, s emlékeztetni a családi otthon édességére: e hatalom csak nőnek adatott, s az a legnagyobb nő, ki e hatalommal leginkább tud élni. Az a nő, ki a férfi vak szenvedélyeinek szelid zablázója, ki fölényével ellenállhatlan hatást gyakorol, nagy hivatást töltött bé e földön, nagyobb mint a külső állások és megtiszteltetések.

A férfi élete annyira nehéz megpróbáltatásokkal teljes, hivatalos teendői, üzleti élete annyira elfoglalják, hogy életében a rendes harmoniát csak egy oly lény tarthatja fenn, ki szívmelegséggel, szeretettel fogadja azt, ki iránt az élet, az emberek talán hidegek. Ha a férj lelkiismeretes munkása a közügynek, hasznos tagja a társadalomnak, szerető fia hazájának, ebbe a nőnek is van része, sőt meglehet, hogy amaz erények nála nélkül, nem hoznának oly szép virágokat, mint napjainkban. A nő működésének hatása kézzelfoghatólag nem mérlegelhető, láthatatlan az, de végeredményeiben megbecsülhetlen.

Vannak jelenségek úgy a természeti, mint az erkölcsi világban, melyek meg nem becsülhetők. Avagy ki tudná felszámítani egy jótékony nyári eső befolyását, mely megöntözi a szomjas földet, felüdíti az elalélt természetet, s a megakadt vegetációt tovább működésre készíti? Ki képes értékét meghatározni azon napsugárnak, mely a bimbót nyílasra, a virágot gyümölcsözésre, a gyümölcsöt érésre kényseríti? — Ép ily jelenség az ember-világban

az a szeretet, a szívnek önzetlensége, melege, mi csak a nőnek sajátja, s mi csak a családi életben terem nemes virágokat.

Azon tannak hirdetése, hogy a nőnek lehet a családi életen felül magasabb hivatása, nagyon veszélyes, ugy morali s mint általános emberiségi szempontból.

Ne érjük meg soha sem mi, sem az utánunk következők azon kort, midőn az emberiség előtt egy nő-orvos, nő-ügyvéd magasabb helyet foglal el, mint az anya. — E lépéssel a tudomány bajnokainak sora szaporodhatnék, de végtelenül többet vesztené a szeretet birodalma. Az ész ülhetne fényes diadalm, a szívnek gyászit kellene öltenie.

A történelem nagy női alakjait, a koronás főket, kik nemzeteket kormányoztak, a spártai nőket, megbámuljuk, de ösztönszem tiszteletünket feltartjuk a Grachusok anyja számára mert Schillerrel szólva: „mennyire szebb jelenség az erkölcsi világban egy gyengéd anya, mint egy hős szörny-szülött, ki megtagadja természetes érzelmét, hogy egy mesterkelt kötelességnek eleget tegyen.“ Szép a nő mindenütt, de legszebb a családban; működhet akárhol, de ugy sehol, mint itt.

Van még egy körülmény, mi a nőnek e családi életet első otthonává teszi. Ő nem csak hitves, egyszersmind anya is. A családi élet hatása a gyermekekben nyer külső kifejezést. A nő hivatását e tekintetben ne kicsinyeljük; mert zajtalanul működik, elzárva a külső világtól, ez nem kevésbé fontos. — Négy igénytelen fal között működik, talán senki sem tud róla, de ha kötelességét hiven betölti, világra szóló dolgokat mivel. — Jutalom érte...? az öntudat.

A férfi ha küzd, van látható eredménye; magas állások, kitüntetések, a sokaság fölébe emelkedés vágya, mindoly rugók, melyek munkára ösztönöznek, míg a nőnek meg kell elégedni azon tudattal, hogy anyai kötelességet teljesített. — A kik a férfi nem nehezebb, terhesebb helyzetét mindennap annyit hangoztatják, jó lesz e lélektani alapon nyugvó különbséget figyelembe venni, ez sokat lehoz a mérlegről, nagy befolyással lesz az egyensúly helyreállítására.

Channing a nagy philanthrop, bár nagy idealista, nagy igazat mondott, midőn így szólt: „Gyermekeket nevelni bajosabb, mint egy országot kormányozni.“ E thema feletti gondolkozást az olvasóra bizzuk, csak azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy előttünk a nő sokkal magasabb jelenség akkor, midőn gyermekeit a családi tűzhely szent melegénél a szeretet, engedelmesség, alázatosság nagy törvényeire oktatja, mintha királyi trónuson egész népeknek osztogat törvényt.

Valamely tudomány egyetemes igazságait felkutatni, forrásait felfedezni, s az abban rejlő törvények egymáshoz viszonyát nyomozni, szép foglalatosság; de a nőt inkább szeretjük azon a téren látni, midőn az ártatlan gyermeki szívhez vezető utat keresi, vagy azon halad. Egy anyának fáradságát, mely arra irányul, hogy a hazának hasznos polgárokat adjon, csessebbnek tartjuk a bölcsészek minden doctrinár szörszálhasogatásainál; ezek állithatnak fel szebbnél szebb teoriákat, melyek a gyakorlati élettel abszolút nincsenek összekötésben, míg annak munkája termékenyítő s idővel hazafias tettekben nyilvánul. Sőt azt mondjuk, hogy egy állam sorsa nem a kor-

mánzásra hivatott kevesek kezében van le-téve, hanem sokkal inkább az anyakéban.

Legujabb táviratok.

Bécs, május 1. Pontban 12 órakor nyitá meg Ő Felsége a nemzetközi kiállítást, a császárné, a császári család, a legmagas idegen vendégek, az állami főméltóságok, a kiállítási bizottmány tagjai és a kedvezőtlen idő daczára nagyszámu közönség, számos zenekar és dalegyet jelenlétében. A főbb momentumokat ágyulövészek jelzik. A rotunda főajtánál a császár és császárné várták a magas vendégeket. A császár vezeté a német koronahercegnét az estradeon, hol a császárné által üdvözöltetett. A német koronaherceg kezét csokolt a császárnénak, a koronahercegné szívvelyesen nyújtott kezét Rudolf koronahercegnek; ez utóbbinak kezcsókját barátságosan meggátoltván.

A német koronaherceg melegen szorított kezét Rudolf koronaherceggel. Legutoljára érkezett a hercegi vendégek közt Wales herceg. A rotundába belépésnél a császár a német koronahercegnével, a német koronaherceg a császárnéval, Rudolf koronaherceg Frigyes Vilmos herceggel ment. Az érkező magas vendégek a bejárásnál Károly Lajos és Rajner főhercegek által fogadtattak. A császári pár harsogó éljenzésekkel, az idegen fejedelmi vendégek a nagy tömeg által tiszteletteljesen üdvözöltettek. A zenekarok az austriai néphymnus után a porost játszásk. A megnyitó beszéd és az ünnepi dal bevégezése után a császár és császárné — kísértetve a magas uraságok, a ministerek és polgármester által — a kiállítási palota nyugoti és keleti részén lépdelték végig.

München, apr. 30. A mai színházi diszeldő-adáshoz már este fél 7 órakor kezdtek gyülekezni. A király páholyában jobbról ültek: Gizella hercegné, asszony, Lipót és Luitpold hgek; a több hercegek és hercegnők az oldalpáholyokban foglaltak helyet. A kir. udvar megjelenésekor a közönség felállt helyéről és Gizella hgnőre háromszoros lekesült éljont kiáltott, mit ő fensége az udvari páholyból mindannyiszor mély meghajtással köszönt meg. A páholyokban a ministerek, a diplomatai testület tagjai, az udvari méltóságok, tábornokok és törzstisztek disz egyenruhában foglaltak helyet. A színház fényesen volt diszítve. Az előadásnak 10 órakor volt vége.

Kolozsmegye bizottmányi közgyűlése

f. évi april 30. és május 1.

K. B. D. Tegnap jelentésünket kell a min. leiratokat illetőleg helyreigazítanunk, akadt biz azok között csakugyan egyházi, mely a közgyűlés elé hozatal megérdemelte; így p. a földmivelesi miniszter leiratai, melyek mint p. a községi faiskolák felállítására és kezelésére iránt, ugy a kártékony halászati módok megátlása tárgyában a megye közönségéhez intézettek, a közgyűlés e tárgyban helyesen intézkedett is s egyáltalán nem mutatott nem érdeklődést, midőn azokat az illető szakosztályokhoz utasította. Még egy fontos leirata a belügyminiszternek került tárgyalás alá, melyet tegnap jelentésünkben említellen hagyunk s ez a büntetési pénzeknek jövőben egyedül a helyi szegény-alapjává fordításáról szólt. E pénzek eddig megyénkbe a megyei két kórház a meglevő mocsai, s alakuló b.-hunyadi kórház javára fordítottak, ugy a betegápolási költségekre s a dolog megvitatása folyamában az a nézet fejlődött ki, hogy a közkereltség érzületének emelése szempontjából igen helyes az, ha valakit megbüntetnek, s ha a büntetési pénz a helybeli szegény-alapjává fordítatik; csak az adott controversiára okot, vajjon a pénztárba gyümölcsöztesse-e ama pénzek, vagy pedig egyes segélyezésre kiosztassanak. Ez utóbbi látszott helyesebbnek s azt a közgyűlés el is fogadta. A mi a felfüggesztett járási közgyámok ügyét illeti, abban is helyesen járt a megye, midőn ez intézményt, mely teljesen haszontalannak bizonyult be, igaz, hogy fe-

lőrli kezdeményezésre, megszüntette s a megyé-
nek ez teljesen jogában is áll.

Mielőtt a 2-ik napon kezdetüket vett tanács-
kozások vázolásához fognáknak, helyén valónak lát-
juk az alispáni jelentésből is közölni egyet más-
t. E jelentés még az első napon ápril 30. tárgyalat-
tolt, kivesszük belőle a főbb pontokat.

E jelentés úgy szólván adattárnak tekinthető,
melyből a megye állapotát illetőleg mindenki vilá-
gos és biztos tudomást szerezhethet magának. Az 1.
pont alatt vannak az ügy számok, melyek f. évi jan.
1-5-épr. 1-g-jöttek beadott 2056, ellátott 2017,
ellátatlan maradt 39. A 2-ik pont alatt a jegyzői
szigorlat megartásáról. Jelentkeztek 62, képesít-
tetelt 48, képtelen 14. 3. pont alatt a pénztári
számadás bevétele 27/3 84,230 forint, kiadás
24,495 forint. pénztári maradv. 59,734 frt. 4.
pont alatt a sorozásról jelentés, hogy hány katona
volt a megyére kiróva s mennyi a honvédséghez (202)
távollevő: 308. 5. pont alatt az egészségügy-
gyel foglalkozott, e szerint az a megyében ált.
vévé kielégítő volt. 4 helyiségben (és pedig a tekei
járásban) uralkodott a ronosoldi toroklob, egy hely-
ségben megtörtént plane az, hogy 26 megbete-
gült között 23 halt meg s csak 3 gyógyult meg.
6. pont alatt a tanügygyel s belőle kivethet-
tük, hogy hány iskola áll fenn a megyében s kü-
lönösen hány felekezeti s hány nem felekezeti;
hány gyermek járta az iskolát s összesen hánynak
kellett volna járni; nemzetiség szerint (magyar, rom-
mán, zsidó, német) hány járta? A 7. pont alatt a
gazdasági jelentésben azt mondá, hogy az őszi ve-
tések kielégítő természetűek.

Végül még egy pár indítványt is tartalmaz-
zott az alispáni jelentés: 1) Miután tapasztaltatott,
hogy az adóhivatalok oly egyéneket küldenek ki az
adó behajtására, kik a nép tudatlanságával vissza-
élnék s ez által megrövidítik az illetőket, ajánlatba
hozatik tehát, hogy a pénzügyigazgatóság közgyü-
lésileg keressék meg, hogy válogassa meg sze-
mélyeit s figyelmeztesse őket a visszaélések meg-
szüntetésére. A közgyűlés az indítványt — az alis-
pán éljenze közben — abban a nyomban elfo-
gadta. 2) Tapasztalás bizonyítja, hogy az áll. v. tag-
jai a gyűlések alkalmával az ügyek tárgyalásait ki-
tartó buzgósággal és a legtüzesebb lelkiismeret-
tességgel folytatják; de a távolság lehet annak az
indoka, hogy mindig meg nem jelenhetnek s minek
utánna az áll. v. a megyei szabály szerint csak akkor
határozatképes, ha legalább 12 tag jelen van,
ennél fogva indítványba hozom, hogy a határozat-
képes szám 6-ra szállítsassék le; a szakosztályokban
pedig 4-nek kelletvén jelen lenni azok száma 2-re
kevesbítessék. — Ez indítvány is a közgyűlés 2-
ik napján egyhangulag elfogadatot.

A 2-dik napon, május 1-én a közgyü-
lés a megye belső közmunka erőnek mi-
kónti beosztásával illetőleg a megyei
utakkal foglalkozott. A megyei utak, nem is
ópen a kolozsmezeiek, melyek ellen általában pan-
asz nem lehet a hírlapirodalom terén, több kon-
troverziák és élénk megbeszélések tárgyát képe-
zék, s méltán. A megyei autonomia majdnem egye-
dül és pusztán e térre szorítottván, a mely megye e
helyt nem fejt ki tevékenységet; arról elmond-
hatni, hogy benne az élet egyáltalában pang. Ko-
lozsmegye bizottsági közgyűlése ez ügyben is
elől járt ma, midőn beható, és mondhatjuk kime-

TÁRCSA.

Vasárnapi csevegések.

Milyen kegyes a természet? Az emberek
mégis hálátlansággal vádolják. Olyan bűvészi elő-
adásokat producál májusban, hogy novemberbe is
beillenek; s mind ezt a közönség mulattatására.
Valóban, ha a kalendarium csinálók nem monda-
nák, alig hinnők el, hogy átléptük a Wonnemonat
küszöbét.

Reggel fázunk, nappal ázunk. Szég komo-
edia! Ha az ember végig sétál az utcákon vagy a
sétátéren, lehetetlen hahotára nem fakadni, ha
ugyan a humor ki nem fagyott egészen belőle.

Látva valami mozgó alakokat, fülíg erő téli
kabátba zsugorodva össze, látva a kivörösödött
orokot, melyek inkább hasonlítanak bizonyos kerti
növényhez, s ezek mellé még oda képzelve azokat
a fúrge mozdulatokat, melyek „az idő pénz” fo-
galmára emlékeztetnek, de melyek nálunk ily idő-
szakban egészen szokatlanok, csakugyan hálával
tartozunk a természetnek, hogy alkalmat nyújtott
ama nemes angol szokás gyakorlására.

Jól esik az a meggyőződés, hogy még is van
valami szer a világon, (hogy nem emberek találák
fol az mindogy,) mely a magyar embert phlegmaticus
nyugalmából, commotus lassúságából képes kiven-
ni, mely gyorsabb vérkeringést, hevesebb mozdul-
latokat idéz elő. Milyen jó, hogy ennek megszer-
zéséért nem kell éjjel, napot összetenni, reggel-
től estig futni, fáradni; csakugy ingyen adja ter-
meszet nekünk, elkényeztetett gyermekeink. A
csékely áldozat, mit hoznunk kell, annyiból áll,
reggel a szokottnál korábban felkelni, tagjainkat a
külső atmoszférával közvetlen érintkezésbe hozni,
majd a többit elvégzi a természet; egy pár gra-

ritő tanácskozás tárgyál tette a megyei utak álla-
potát. Nem hangzott el tehát, legalább nem e me-
gye területén, a „P. N.”-nak a deakpárt lapvezé-
rének felszólalása a megyékhez, mikép tavaszi
közgyűléseiken autonómikus jogaikat mentől bő-
vebben gyakorolják; nehogy a kormány keblében
meglelvő megszorítási és központosítási hajlam
anyagot és ösztönt találjon a tetbeni nyilvánu-
lásra.

A mérnök nem létében az alispán által a
köz munka erő beosztatván, ajánlatba hoz-
zatott annak elfogadása, a bizottmányi gyűlés azt
tüzetesen tárgyalva némi változtatással elfogadta.

Tárgyalásra került ezután B á t o s k ö z s é g
petíciója az iránt, hogy rendezett tanácsu városá
emeltessék. Az áll. v. elfogadásra nem ajánlja,
miután a község sem a kellő szellemi erővel nem
rendelkezik, sem a költséget ki nem mutatta, s
ajánlja, hogy szervezze magát, mint nagy község.
A közgyűlés többek, magának a fő- és alispánnak
felszólalására, a status quot fenntartani határozza
B á t o s községére nézve azon reményben, hogy
augustusig a kellő kimutatásokat beküldendi Te-
ke e hasonló kérése pedig vita után visszautasított
azért, mert az anyagi erejéről kimutatásánál össze
vannak egyvite az alapok, s nem lehet tudni,
hogy micsoda alappal rendelkeznek, sőt még a sza-
vazás ellen is felfolyomlás történt.

A közgyűlés d. u. folytattni határozatot s
addig is az ellenőri állomásra kandidate bizottságba
ki lőn nevezve: D ec s i S á n d o r, M a c s k á s y P é t e r és
H o s s z u J á n o s.

D elu t a n t ö b b é r d e k t e l e n m a g á n é s k ö z s é g i
tárgyak után tárgyalásra került P a p G r e g o r b i-
zottsági tag i n d i t v á n y a a tárgyban, hogy ér-
tésére esvén az indítványozónak hírlapok útján, mi-
kép a m. kir. iskolai tanács által kiküldött enquete
bizottság a gymnasiális iskolák VI. osztályán felül
egyedül a magyar nyelvi oktatást ajánlja; ő in-
dítványozza, mikép az isk. tanács javaslatának 6-ik
§-a a cultusministerhez intézett feliratban előtöl-
tetni ajánltassék. Az áll. v. miután még tudomása
arról hivatalosan nincs, hogy ez ügyben fensőbb
hiveltíri határozatot, nem teheti magát nevelés-
gessé, felirat intézése által; hanem miután a ro-
mán testvérek annyira óhajják a dolgot, tehát le-
gyen annak nyoma a jegyzőkönyvbe s ott fejeztessék
ki azon óhaj, mikép az új iskola törvény előkészíté-
sénél a 68. 42-ik nemzetiségi törvényozókra
figyelemmel legyenek. E tárgyban élénk vita
fejlődött ki pro és contra, különösen fel-
tűnő volt Szilasy t n. ur román beszéde, mely-
ben utalt arra, hogy a magyar, ha szépen kéri,
még az inget is odaadni kész stb., végtére is a
többség azon concessiót tevő, hogy terjesztessék
fel tehát a kultusministerhez egy jegyzőkönyvi ki-
vonat e tárgyban.

Végül betöltetett az ellenőri állomás a teg-
nap szíamunkban jelzett módon s a főispán szép
bucuzója után a közgyűlés szeretett vezére él-
jenzése közt eloszlott.

Fővárosi apróságok.

Ápril hó 30-án.

I.

Választhatam volna ennél helyesebb czímet?
Apróságokat hordok össze egy halomra: le-

du s s a l é c s a v a r j a a h é v m é r ő t, s o l y l é g k ö r t t e r e m t
körülöttünk, hogy megüszerezzük minden léptein-
ket, tetteinket.

Szó a mi szó, de nem igen lehet még a ta-
vaszra ismerni, pedig az mondják megjött; lehet,
hogy szerénykedni akar, s eltagadja ittlétét, hogy ki-
kerülje az emberek gratulációt. Mi is kerestük
május 1-én, összejártuk a utcákat, a sétátér, de
hire nyoma sincs sehol. Mindenütt késő novemberi
fájképek tárultak föl. Vastag dér borította a házfe-
deleket, a természetet, sőt ha a híreknek hitelt ad-
hatunk, ez utóbbi még crystallizáló tehetségét is
bemutatta. A fák elfonnyadt összehuzodott leve-
lein az üdítő gyöngy-harmat cseppek helyett
emészto dér ült, melynek fagyasztó lehellete az
enyészet bélyegét süté mindenre. Elnémultak a ma-
darak, csak egy-egy hallatá bus dalát, mintha épen
költöző félben volna.

Az emberekkel sem volt különben. Az a kéj-
gyönyör, melyet a kikelet ébreszt, nem volt sehol
található. A gyermekek vidám oseevege, az ifjak
vig danája, — mely máskor harmonicus dallamban
emelkedett fel a mindennek atyjához, — ugy tűnt
fel, mint egy régen multnak mythossá vált szertar-
tása, mely modern korunkban már lejártá magát.
Hiába! kimélni és féltetni kell a torkokat, hátha be-
talált volna fagyni valamennyi, ki álta jót az kien-
gesztelésért. Aztán meg a szerzett tehetség nem
olyan portéka, mit, ha kell, ha nem piacra lehes-
sen vinni, azzal nagyon takarosan kell banni.

Csakugyan furcsa fordulatokat csinál a termé-
szet. Aztán csodálkozunk az ember szeszélyén! —
Fogja magát, s mikor még jószívvleg legeltetők
szemeinket a vastag hóréteggel megrakott házföde-
leken, mikor a fogvaczogás, didergés nagyon is
természetes dolog lenne, közénkbe áraszt olyan
nagy hőséget, mely akár caniculába is beillt volna.
Ez egyfelől tenyésztetre készíti a növényze-

gyen a czím méltó képviselője a tartalomnak. Az
ily czím különben is oly általános értelmű, hogy
akár nap újdonságait hordhatnók össze a szives
olvasó bosszuságára; ki, a helyett, hogy unalmát
az olvasással elhajthatná: tisztességes hortogyás-
ban ad élejtelt arról, hogy az altató jó hatással . .
volt rája. No de se baj, leglább nem fizetett után-
vételi portót, meg utánvételt, mint ama szerencsét-
lenek, kiket „csupa megüsteltetésből” traktált
meg A . . . B . . . „zsákban árult macskával” . . ki-
nek a czím nem tetszik, ne olvassa el az alatta ál-
ló sorokat, ugy is, így is egy a — fizetés.

Most azonban térjünk át apróságainkra,

— Kire adod szavazatodat?

Ilyen, ehhez hasonló kérdések hozzák érde-
kes hullámzásba a különben mindég folytonos moz-
galomban levő fővárosi társadalmi köröket.

Azt az egyet csodáljuk csak, hogy a pártszén-
vedély még nem üttöte fel sátorát, a hogy a szava-
vó-jegyeket váltani sietők ez alkalommal teljesen
az „egyenlőség” elvét vallották . . .

Az érdekeltég — no ez nem mondható nagy-
nak. Meguntuk mi már az ily dolgokat is. Jó volna
itt is „divatot” behozni, mely évenként újabb „cse-
csebecsékkel” traktálná az embereket. És ezen mel-
cán megütközhetünk, mert utóvégre is nem jelen-
téltelen tárgyról van szó, mely csak pillanatnyi
tzelök elérésére van rendelve.

De ki tehet róla? Fővárosiasodunk — e te-
kintetben is.

A választók összeírására kitűzve volt végha-
táridő ápril 27-én 6 ó. lejárt. Az ajtó bezárattott; ki
nem sietett az urnához, éveken át várhat arra, a mi-
re ő várattott csak néhány napig. És ilyenek nem
csékely számmal vannak.

Pedig — mint mondtam — az ügy eléggé
kényes természetű, mert hisz a főváros igazgató-
sával jövőre oly egyéneket kell megbízunk, kik a
főváros anyagi és szellemi összes érdekeit meg-
óvni, s igazgatni képesek!

Nem lehet tagadni, hogy a főváros ilyenmü
választásai is kiváló fontossággal bírnak. Meg-
mondjuk, miért?

A főváros az ország szive s mint ilyen, egy-
szersmind szellemi központja levén az országnak: a
vidék tekintete majd mindenben a főváros felé van
irányozva. Igaz az is ugyan, hogy az ilyenmü vá-
lasztásoknál nyilvánuló érzületet szorosa vett
értelembe csak localizált jelentőségének le-
het tekinteni — természeténél fogva; mégis ta-
gadhatatlan az, hogy a főváros mindenkör s min-
denben példányképül kell, hogy szolgáljon az
ország többi részeinek. És ezért tulajdonitunk mi
nagy fontosságot a városi képv. testület választá-
sának. És tulajdonitunk fontosságot különösen ma,
midőn arról van szó, hogy a megválasztandó kép-
viselőt valódi magyarokból és oly egyo-
nekből álljon, kik nem csak az üres „igen”-ekkel
tudják az üléseket hangzatosossá tenni, de kik hiva-
tásukat ismerve: annak megfelelni képesek is, és
akarnak is . . .

Legyen azonban az ilyenmü „nagy dolgok-
ról” elég az „apróságok” közt.

tet, másfelől minket is elbizakodottá tesz; hosszú,
ájtatos képet vágva köszönjük meg a rólunk való
kiváló gondoskodást, hogy megszabadított a téli
kabát nyomasztó sulyától. Nem gondolunk semmi-
vel, eltesszük e nyűgöt, oda, hol legjobb gond-
viselik, mindez takarékosági szempontból történik,
hogy ne kopjék.

Milyen hamar jött a kiábrándulás kora. Fény-
re árny, derűre boru következett. A mikor a gyöng-
ge virágra a természet rátette fagyos kezét, a mi-
kor a gyöngyharmatot dérré változtatta kelhében,
akkor rajtunk is készült futog egy idegrázó bor-
zongás, mely tudatta, hogy végefélé járnak az A r k
a d i a i s z é p n a p o k, s j ó l e s z e l ő r e g o n d o s -
kodni oly közbiztonsági intézkedésekről, melyek
némileg képesek lesznek megszüntetni azon nagy
különbséget, mely felszerelésünk, s a külső lég-
köri tünemények között létezik.

Ennél még nevezetesebb különben Jupiter
Pluvius ő felségének hosszas itt mulatása; igazán
rajtunk felejtette magát, s e tolokodása miatt már
unalmassá is vált. — Mintha csak a communitással
beszélte volna össze a közönség mulattatására, aka-
rom mondani bosszantására. — Szépen teli sirja
könnyűjével a járda között elterülő hézagokat,
melyeknek fenntartására nálunk oly kiváló gond for-
ditatik, aztán a szegény halandó iránt legyen irlgal-
mas kegyelmes a sors, hogy kitudja huzni e fene-
ketlen kátyúból minden testi sérülés nélkül.

Emberi méltóságunk iránti tekin'et parancsolja,
hogy fenn hordjuk fejünket; tekintetünk végtelen
ürben bolyong, csak akkor vesszük észre véges
természetünket, midőn bokáig öviczkélünk az ég kö-
nyűjében, melynek minden lépésnyire 5—6 felfogó
medenczéje van. — Hogy vannak berendezve ezek?
Igazán művészi a kivitel, az ilyenmü gondolatok
csak nálunk fogamszhatnak meg. — Ha egyet lépsz,
bizonyosan kettőre bukasz. — Ha egyiket ki aka-

Tél van. Didergünk, fázunk; téli kabátban
járunk — ápril hóban élünk . . .

A budaiszőlőhegyek csucsaí pénteken, (25. apr.)
viradóra fehérpémes zöldpalástot vettek fel, mint-
ha valami nagy ünnepe előnapját ülték volna meg
— a szőlős-gazdák félelemre. A dolog komoly
kezdet lenni. Péntek óta valóban meglehetősen hide-
gek járnak s félünk, hogy a május az idén alig
bucuzik el tőlünk a nélkül, hogy sokak szemébe
— könyet ne csavarjon.

Nem a főváros, hanem — a vidéki gazdá-
kat értem.

Adja Isten, hogy e hideget mielőbb kellemes
idő váltsa fel . . . óhajtott is volna, mert a
fővárosi élet már ugy is oly annyira terhes és drá-
ga, hogy az ember nem tudja; a lakásra keressen-e
pénzt, vagy a mindennapi életre, hogy szükség-
leteit fedezhesse. Ezek aztán nagy apróságok, a
milyenekből Budapest egész proviant készlettel bír

Még valami.

A m. kir. államvasutak központi hivatalnokai
május 8-án, Gödöllőn májálisat fognak tartani, ha
ugyan a szeszélyes időjárás e részben szándékuk-
kal „összeütközésbe” nem jő, mert a mostani idő-
járás szerint itélve: ily eszme könnyen kikikamlást
érhet . . . Hanem azért csak rajta! Bár jobb sze-
rettük volna, ha e májális egy n e m e s e b b c z é l -
lal is lett volna összekötve, mert így őszintén
mondva: nem értjük meg czélját, csak sejdíteni
tudjuk.

Csikváry Jákó.

A Skene-féle szerződés ügyében kiküldött enquete bizottság je- lentése.

Negyedik kérdés: Javítható lenne-e a jegyző-
sek összegének eredménye a forgalom mennyisé-
gének tekintetbe vétele által?

Mindkét kamara felelete egybehangzik abban,
hogy az összeg eredményének javítása a jegyzési
rendszer hiányossága folytán alig lehetséges; ha
azonban javítás mégis történhetnék, a bécsi ka-
mara nézete szerint csak ugy lenne eszközölhető,
ha kisebb üzlethelyek, melyek a nagyobb szál-
lítványok minden helyes ár-meghatározásában
tévedést hoznak létre, figyelmen kívül hagyat-
nának.

Ötödik kérdés: Helyesen megállapítottaknak
tekinthetők-e az egységi árak?

A felelet lényegében ugy hangzik, hogy ezek
nem helyesek, és már 1870-ben tulnagya sza-
battak.

Hatodik kérdés: Mint viszonylanak az egyez-
mény egész tartamára megállapított árak a mai
árakhoz?

Felelet: Az egyik kamara hosszabb időtar-
tamra az árak megállapítását anomaliának, az ala-
pot, a melyen e szabott árak nyugosznak, hamis-
nak mondja, mert ez árak különböző változó ténye-
zőktől, p. munkadíjtól stb., melyek folytonos hul-
lámzásban vannak, függenek. — Más oldalról ki-
emeltetik, hogy a kérdéses árak különösen calicot-
nál, vitorlavászonnál s fehéreműeknél túlságos
nagyok, hogy továbbá az osztrák honvédségnél

rod kerülni, három tájta préda után leselkedő fe-
neketlen torkát feléd.

Segítség után ok nélkül kiabálsz, hogy meg-
menekedj e pokol torkaitól; ily életveszéllyel járó
mentésre ki vállalkoznék? Ha tiz megyen egy ellen,
mindnyájan ott rekednek. — Így nem marad egyéb
hátra k. olvasó, mint hősies elszántsággal fogni e
nyaktörni vállalathoz, vagy a szoba örzésére kár-
hozottat magadat. — Válassz! s kimontad sorsod
felett az itéletet.

Még egy complicált tárgy megfejtésével tar-
tozom. — Fennebb azt mondtam, hogy a kalen-
dariumon kívül mi sem emlékeztet a tavaszra. —
No itt egy kissé elszóltam magam — helyre iga-
zítom. — Madár dal, gyöngyharmat, fecske-csi-
csérgés, ugyan nincs, de tekints csak a szépirodalmi
lapok „szerkesztői üzenetére” meg „galamb posz-
táira”, s azonnal meggyőződdél a kikelet valóságá-
ról. — Mennyi zöld ág bujt ki mindenünnen, csoda,
hogy a szerkesztői kosarak meg nem hajolnak
alatta. — Csak egy egy ártatlan lombot tartanak
előnkbe azok a kegyetlen szerkesztők, de ezek
aztán meggyőzőnek a vegetatió termékenységéről, a
a dus hajtásokról, mik a költészet fájából fakadnak
ki. — Hogy ezek vajon nem a fa betegos kinö-
vései-e, az már más kérdés. — Előgedjünk meg
azzal, hogy zöld színben játszik, s így szem-
gyönyörködtetők. — Lám, lám, szépirodalom és
kikelet minő összefüggésben vannak, hogy segítik
ki egymást a sárból, csupa kölcsönösségből.

Bizony a természet utai végére járnatlanok,
ti'kosak, az ember látja a rajta végbemelő jelen-
ségeket, anélkül, hogy okát tudná adni. Ne is fur-
kásszunk tehát, legjobban, mit tehetünk, átadni ma-
gunkat a nemes resignationnak, s várni, hát ha meg-
változik még a világ folyása, hátha a boruból de-
rá, az árnyból fény lesz.

Hunyfi.

egy draganyos kabát 44 krral, egy dzsidásblouse 89 krral, lovassági blouse 90 krral, draganyos köpeny 3 frt 24 krral, dzsidás köpeny 3 frt 24 krral, egy vörös nadrág 87 krral, lovassági tisztiszolgá-
öltöny 86 krral olcsóbbá kerül, mint a cs. kir. had-
seregénél.

Hetedik kérdés: Az ármegezés minő más módja, vagy a mai eljárás minő változtatása lenne ajánlatos?

Felelet: Mig a mai rendszer fönnáll, javítás lehetetlen, mert csak szállítóképes s bizalmat érdemlő iparosok üzletbe vonása, más szóval a szabad versenytől remélhető a helyes árszabás; ha mégis valamit javítani lehet, úgy e szabott tényező nem 5 révre, hanem rövid tartamra kellene, hogy szabassék.

A bécsi, pesti, brünni, prágai, troppai, reichenbergi, pozsonyi és kassai ker. kamarákhoz intézett

Nyolczadik kérdés így szól: Mily nagy a magyar s osztrák ipar termelő képessége egy évben katonai czélokra használható posztóban, vászonban, calicotban s bőrben?

Felelet: A kamarák egyhangulag nyilatkoznak, hogy a kérdéses termelő képességnek csak megközelítő feltüntetése is ilyenmő összeállítások hiányában nem eszközölhető: kétségtelen azonban, hogy ideje-korán való megrendelésnél, s a bőr-
ipar folytatóság tekintetbe vétele mellett, minden, még a legnagyobb szükséglet is a legnagyobb könnyűséggel, némely szakban többszörösen, egyesekben tisztesen előállítható lenne. — Három kereskedelmi kamara különösen hangsúlyozza, hogy e termelő képesség a ma fennálló szállítási egyediség folytán, folytonos csökkenésben van, egyedüriuság további fenntartása esetén még többet szenved, s esetleg oda sülyed, hogy majd akkor, ha a consortium a növekedő szükségletnek megfelelni nem lesz képes — vagy ha koncentrált etablissementjei ellenséges támadás által netán elfoglaltatának vagy hasznavehetetlenné tételének, segélyre jönni többé képes nem leend.

Kilenczedik kérdés: Mennyiben mozdítottatott elő a jelen szállítási rendszer által valamely terményág fejlődése?

Felelet: Egy kamara nyilatkozata szerint a posztóipar már is oly fokon áll, hogy annak kifejtése a szállítási mód által nem egy könnyen lenne eszközölhető, ép így érintetlen maradt a vászonipar is. Egy másik kamara elismeri, hogy a consortium etablissementjában cipők készítésében, s a ruhadarabok gépszerű kiszabásában nagy producáló képességet ért el; ez azonban csak saját etablissementjában maradt, más iparos körökre nem volt hatással, s így haladásnak alig tekinthető. A kamarák tulságos többsége azonban már e pontnál utal azon nagy hátrányra, a melylyel a jelen rendszer, mint egyedüriuság összeköve van; s mi által egész iparágunkra tételének s számos munkás kenyereitől fosztatának meg.

Külföldi hírek.

München, apr. 30. A legfőképbajor és ausztriai jelképekkel díszített és fényesen kivilágított udvari színházban ma ünnepélyes díszelőadás volt, melyen az összes királyi ház, a miniszterek, a diplomatiai testület és a tábornoki kar volt jelen. A magas új házaspár Lajos király jobbján ült; Gizella hercegnő háromszoros lelkesült éljenzéssel üdvözlöt, mit kegyteljesen köszönt meg. A „Lalla Roukh“ opera előadását megelőzték: Wagner Richard hódolati induója és Schmidtől egy ünnepi prolog, mely az új házaspárra vonatkozó számos czélzásai miatt nagy tetszéssel találkozott.

München, apr. 30. Ma délután az udvari bálteremben királyi ebéd volt, melynél a király két toasztot mondott: egyet az új házaspárra, és egyet az ausztriai oszárza és oszárzánára. A lakomán az összes bajor hercegek és miniszterek jelen voltak. A király folytonosan Gizella hercegnővel társalgott.

Münchenben, april 30-kán a királyi lakoma a gobelinek, palmák és virágokkal díszített udvari bálteremben d. u. 4 órakor kezdődött, s esti 5 óráig tartott. A főudvari marsal b. Malsen által tett jelentés folytán a magas uraságok megjelentek a teremben s következő rendben foglaltak helyet az asztalnál: a bajor király; tőle jobbra Gizella hgnő, balra Lipót hg; erre Gizella hgnő jobbján Luitpold hg, Theresa hgnő, Lajos és Karoly Tivadar hgek, továbbá Lipót herceg. balján Marie Theresia hgnő, Otto Arnulf és Miksa Manó hgek. Az emelvény mindkét oldalán ültek s állottak az udvarhoz tartozó urak és hölgyek díszöltözetben. A terem egész hosszában képzett sorfal mögött a közönség bebecsátást talalt s a termen ki- s bejárt.

A lakoma kezdete előtt a Szt-Cajetan káptalan prodecánja a lakoma emelvény-leposói előtt állva „Benedicite“-et mondott. A lakoma alatt a karzaton volt zenekarok szünet nélkül játszottak. Az asztalnál az udvari főmarsal b. Malsen, gr. Pozzi főkamarás, kamarások s nemes apródok szolgáltak. A bajor király két toasztot mondott, egyiket a fenséges ujon összekellekért, s a másikat Fe-

rencz József császár és Erzsébet császárné ő felségeikért.

Mindkét toaszt után a zenekarok az osztrák néphymnust játszották. 5¹/₄ óra felé a magas uraságok odahagyták az asztalt, s a prodecán által mondott hálaima meghallgatása után a termet, és belső lakosztályokba mentek, hol cercle tartatott. A lakoma alatt nagy néptömegek állottak körül a palotát. A lakomán jelen voltak az összes bajor miniszterek díszegyenruhában, továbbá a korona főudvari marsalja hg Oettingen, Tann tábornok, a főszertartásmester gr. Moy, a főintendans b. Perfall s a palotahölgyek. A király folyvást Gizella hgnővel társalgott, ki piros füzérekkel díszített rózsaszínű ruhát, hosszú uszálylyal, drágakövekből készült pompás nyakéket, s hajában brilliant diadem-et viselt. A király és Lipót hg az ezredesi egyenruhát viselték.

Szt.-Pétervárott Vilmos császár april 28-án délben csupán hg Suvaloff által kísértetve, meglátogatá a vártemplomot, és saját nőtestvére és Miklós sógorának ottani sírjaira koszorukat tett le. 30-án a császár lóháton a téli palota mellett megsemeztelte ama granátos-ezred tisztelgését, melynek ő főnöke. A város Sándor császár születési ünnepe miatt ünnepiesen fel volt díszítve. Este nagy takaródó volt.

Szt.-Pétervárt april. 27-én este mindkét császár meglátogatá a színházat, hol a „Comargó“ című ballet adatott.

Vasárnap mindkét császár, midőn a téli palota erkélyén mutatá magát, a nép által éljenzésekkel üdvözlötetett. A német császár sétakocsizást tett, mire ugyanannál családi ebéd volt. Hr. Bismarck látogatást hg Gortsakoffnál. Hétfőn a német császár elfogadá Bariatinski hget, és saját ezredének tisztjeit, s délben a Pál-fellegvárba kocsizott, hol a sirokat meglátogatá. D. u. családi ebéd volt a trónörökösnel. Bismarck elfogadá Gortsakoff hg látogatását. Gr. Moltke és Bismarck a német nagy-kövétnél ebédelték.

Szentpétervár, apr. 30. A tegnap este 2094 katonai zenész által végbevitt takaródó nagyszerű benyomást tett. Az uralkodók hazatérése az operából elektrikus világítás és a nép lelkesült kiáltásai mellett történt. — A konstantinápolyi orosz követ, Ignatieff tábornok több heti szabadságidőt kapott.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 3-án.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztasának előfizetésüket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék.**

— **A királyné ő felsége** tisztelődjaja, mely a vadász steeple chasere volt kitüzve, tegnapelőtt adatott a gróf Sztáray Jánosnak, mint a nyertes ló (Almos) tulajdonosának. A díj arany billikom fogantyúval, ébenfa tálcán. A billikom fedelét és oldalait dus tölgyfomb-koruk ékesítik; elől a királyné nevének kezdő betűje (E) van igen szép vonásokkal bevésvé.

— **Deák Ferencz** életéből egy nevezetes nap emlékét ujítja fel a „Ref.“ Épen — maj. 1-én — negyven esztendeje Deák Ferencz törvényhozói munkálkodása kezdetének. Az 1832/6-ki országgyűlés jegyzőkönyve XIV. kötetének függelékében ezeket olvassuk: „Lajstroma a Magyarország és és hozzákapcsolt részek karainak és rendjeinek, kik az 1832. esztendei karácson havának 6. napján sz. kir. Pozsony városába indítottak országgyűlésre, vagy önszemélyükben, vagy követeik által megjelentek. A karok és rendek tábláján. A vármegyék követei üléseik szerint Zala: Deák Antal táblabíró. Szalabéri Horváth János első alispán és aranykulcsos. Deák Antal főlváltotta Deák Ferencz táblabíró 1833. esztend. május hó elsején, a másikat pedig Hertelendy Károly, akkoriban 2-ik alispán 1834. esztendyre april hó 1-ső napján.“ — Lap-társunk bizonyára a nemzet közérületének ad kifejezést, midőn nagy hazánkfia negyven éves törvényhozói működését röviden jelezve, végre így szól: „Ha nagy hazánkfia ma visszapillant 40 éves törvényhozói munkálkodására újra benső megnyugvással fogja helyeselni az új állapotok előidézésére tett minden lépését; a jelenkor áldásait élvező nemzedék pedig tekintve a jótékony változások okait, irányában hálás kebellem ismeri el: quorum pars magna fui.“

— **Trefort Agoston**, vallás- és közoktatási miniszter ő excellentiája ma d. u. érkezett városunkba. Fogadására Gr. Eszterházy Kálmán Kolozs megye főispánja, Filep Samuel főispán és a hivatalos tesületek mentek az indóházhoz. A miniszter ur itt mulatása alatt az „Európában“ fog lakni, mely előtt ma este a katonai zenekar játszik holnap pedig 5 ftos terítéssel tiszteletére díszebéd a Redoutban. Az egyetemi épület részletes s gondos megtekintésén kívül a „Karolina“ kórházat s más nevezetesebb épületeket is meg fog látogatni ő excellentiája.

— **Vasárnap** május 4-én délután 4 órakor a redout nagytermében*) műkedvelő társulati

*) A díszebéd miatt alkalmasint a nemzeti szalodában.

alakító közgyűlés fog tartatni; felkérem a t. közgyűlési tagokat, hogy az ügy iránti nemes buzgalommal pontosan megjelenjen sziveskedjenek. Kolozsvárt 1873. május 2. Br Bánffy Dezső, megbízott elnök.

— **A kolozsvári m. kir. egyetemen** tegnap és ma már folytak le versenyvizsgálatok az orvosi és természettani karban az állami 300 fros ösztöndíjak elnyerése végett, Páll Sándor ő mlga jelenlétében. A természettani karból 4-en, az orvosiból pedig 7-en pályáztak.

— **Kovács János**, az angol nyelvnék egyetemünkhöz kinevezett tanára május 5-kén kezd meg előadásait.

— **Uj magyar opera.** Pichler Bódog széles körben ismert karnagy és zeneszerző hazánkfa; mint biztos kuforrásból halljuk, 5 évi munka után szerencsésen befejezte „Visegrád“ című nagy dalművét. A kik egyes részleteket hallottak, nem győzték eléggé dicsérni a szép compositiót, a megragadó dallamokat.

— **Az ingyenes** Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírási közös gyakorlatokban részt venni kívánó t. cz. egyetemi hallgató urak felkérletnek miszerint vasárnap (május 4-én) délelőtt 10 órakor tartandó gyűlésre az egyetem 8 sz. termében első emelet (felmenet a hátulsó udvaron, oszlagtorony) számos megjelenési sziveskedjenek.

Putnoky Miklós,
gyorsírási tanárjelölt.

— **Kimutatás** a kolozsvári kisegítő pénz-tár-egylet forgalmáról aprilis havában 1873. Be-vót e lek: 1. Pénztármaradék a mult hóról 47,012 frt 9 kr. 2. Bevételek után 92,249 frt 91 kr. 3. Kamat, feldij és váltódij 12,679 frt 44 kr. 4. Bé-lyegdíjakban 438 frt 60 kr. 5. 1310 esetben visz-szafejtett kölcsön 659,633 frt 65 kr. Összesen: 812,013 frt 69 kr. Kiadások: 1. 1310 eset-ben kölcsön 614,710 frt 30 kr. 2. Tisztviselők fizetése 1169 frt 99 kr. 3. Irodai kellekekre 69 frt 41 kr. 4. Bélyegre 450 ft. 5. Kamat 284 frt 30 kr. 6. Segélyezésre 116 frt 30 kr. 7. Tisztli lak-bérre 230 frt. 8. Betét visszafizetések 143,981 frt 37 kr. 9. Adóba 200 forint. Pénztármaradék 50,802 frt 2 kr. Összesen 812,013 forint 69 kr. Kolozsvárt, aprilis hó 30. 1873.

Tauffer Ferencz,
igazgató.

Kozák Ede,
pénztárnok.

Geltch János,
főkönyveztető.

— **A török államkincs a Dunán.** Galaczból írják e hó 23-ról; Eseményekben nem igen gazdag városunk ma azon hir által mozgalomba jött, hogy a Konstantinápolyból ide érkezett „Iris“ gőzös a szultán kincstárát hozza, mely Bécsbe szállítatik. Mivel azonban az ünrepek mi-att sok nép csődült a partra, a gőzös 2 mértfölddel a város alatt horgonyozott és ott történt az átszállítás egy dunai gőzösré. Ibrahim bey, a szultán kincstárának kísérte a e 20 ládába zárt kincset.

— **Etiquette.** Anna császárné idejében, ki 1730-ban halt meg az az udvari szokás uralkodott Oroszországban, hogy az uralkodó jelenlétében egy hölgynek sem volt szabad leülni. Az udvariasság e kényszere különösen egy hölgynek esett terhére ki miután igen jó eszelő és felolvasó volt, különös kegyben részesült a császárnénál, s gyakran órák hosszúig állva kellett mulattatni az uralkodó-
nőt. A nő nem tudta kiállani a dicsőséget, s leült a távolos szegletben. Hogy azonban az etiquette meg ne sértesék, egy fiatalabb nő állt eléje, ki egészen elfedte őt ruhájával, úgy hogy a császárné ne láthassa.

Képcsarnok.

Arab jelle mképek.

Báró Maltzan Henrichöl.

Ezen daliás öreg foglalkozására nézve szabó volt. — Keleten az oltiót és vasalót nem tekintik a személyes gyávaóság jelképeknek, mint nálunk. — A szabók ép oly emberek, mint mások, és semmi-
esetre sem oly czingárok (pihekönnyűek), mint a miénkek. — Azt a népdalt, melyszerint közüllök kilenczven kilencz száz fontot nyom, náluk nem éneklik. — Az öreg fiatal korában szenvedélylyel üzte a varrást, később azonban beállottak nála a nyugvó napok. — Midőn megismertem, ép egy kis örökségre tett volt szert, s ezt akarta elfecsérelni, mert lőke gyűjtésre egy arab sem gondol. — Midőn ezen tul adott, ismét valamivel nagyobb örök-séghez jutott, mely hasonlóképp arra volt rendelve, hogy kövesse a pénznek rendes útját, mert nem sokat tördődött a jövővel. — Algirnák egyik elő-
kelőbb családjából származott. — Minthogy a kö-
rülmenynél fogva, rokonságban állott a felváros leg-
tekintélyesebb házaival, nagyon gyakran volt alkalma örökséghez jutni. — Sőt a kihálásnak egy nevezetes természeti törvénye ép úgy érvényesítette magát ezen városi lakóknál, mint az és-ak-amerikai indi-
áknál. — A férfiak sok patriciusi családból már mind kihaltak, csak egy egyjambor özvegy asszony vala életben, kik rendszerint nagyon gazdagok, s ha meghalnak, a legközelebbi rokonsági ázban levő legidősebb örököl. — Hadschi Ahmed szerencsés volt, már legidősebb lenni egy néhányszor, sőt biz-

tos kilátása volt még gyakrabban az lenni; így kel-
lően gondoskodva volt, tíz vagy husz esztendeig
arról, hogy erőteljes, de öregségében nem eléggé
kimélt testét táplálhassa.

Ha pénzt érzett magánál, nem tudott takarékos lenni. — „A Hadschi bőkezű ember“, — mondotta számos barátja nekem; mert barátja annyi volt, mintha a menyből potyogtak volna alá, kik azonban nem voltak mindig önzetlenek, hanem a szó valódi értelmében tanyérnyalók. — Valóban nagyon bő-
kezű volt. — Ha az estét otthon töltötte, vendég-
szeretete nem ismert határt. — Az araboknál egy-
általában nincsenek szokásban a kizárólagos meghi-
vások, hanem mindenkit illedelmesen, sőt szivesen látnak, ki történetesen megjelenik. — Ez ugynevezett véletlen okozza aztán, hogy oly embernek, ki gaz-
dagon szokta ellátni vendégeit, minden este egy se-
reg hivataln, s mégis szivesen látott vendég gyűl össze. — Hadschi Ahmednél is így volt, sokszor egész hónapon keresztül. — Ilyen lakomák alkalmával aztán aradosan annyit ettek és ittak, (mert különben többnyire mértékletesek) a mennyit csak tudtak, s utóljára az öreg még mindeniknek meg-
töltötte magával hozott fazakát, hogy az otthon lé-
vőknek is legyen enni és inni valójuk. — Ez volt az-
tán a vig élet, a mi itt folyt. — Kezdetben resteltem a dolgot, hogy az én amphitrynom minden elemén-
telem alkalmával vagy süteményt vagy kalácsot, sőt egyszer omelette souffléet akart nekem felpakolni; de hasztalan minden szabadkozás, kénytelen valék egy csomó édességgel megrakodtan téni haza Al-
gir utczáin keresztül. — Némelykor az öreg maga kísért haza, s ha ilyenkor, mint a szokás magával hozta, meghívtam szállásomra, azonnal bejött, s minthogy többnyire már későre járt az idő, egy szögletbe meghuzódva aludt el, nem tör-
dödvé vendégeivel, kiktől háza nem volt bizton-
ságban.

(Végo következik.)

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrend-
del indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul na-
ponként háromszor, reggeli 8, délután 4 és est-
véli 7 órakor, a délutáni 4 órai menet Szobent,
Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti összes
várakozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyors-
kocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul na-
ponként kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely
felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a
Nagyszében, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Arad
felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra
mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy,
hogy bármennyi utas jönne is a három irányból, a
tovább szállításra bizonyosan számíthatassanak.

Kolozsvárról Szamosújvárra és Deésre na-
ponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órakor.
ponta kétszer, reggeli 7 és délután 1 órakor.

Arszabály 30 font szabadpodgyászszal: Ko-
lozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr;
Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I-ső és köz-
belső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tul-
suly 4 kr. Kolozsvárról Szamosújvárig vagy vissza
I. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe
1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Ko-
lozsvárról Deézsig I. és közbelső Coupe 3 ft 20,
hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tul-
suly 4 kr. A közbeeső kisbelső állomások 40 kraj-
czárjával mértföldenként számíttatnak, azon meg-
jegyzéssel, hogy a megkezdett mfd egészbe szá-
míttatik.

Minthogy a t. cz. utazó közönség kényel-
mére az intézet minden lehető kényelemről gon-
doskodik, reméli további partfogásait is meg-
nyerhetni.

Kolozsvárt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.

gyorsutazási tulajdonos és
igazgató.

Arjegyzék. máj. hó 1-én tartott hétiva-
sárról (alsó a. mő középar.) Tisztabuzza 7 ft. 70
kr. Elegybuza 5 ft. 56 kr. Rozs 4 ft. 56 kr. Arpa
2 ft. 92 kr. Zab 1 ft. 90 kr. Törökbuza 3 ft. 78 kr.
Pityóka 2 ft. 90 kr. Marhahus fontja 26. Kolozs-
várt, april hó 25-én 1873.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Máj. 2-ról. 1873 5% metaliques 70.25.
nemzeti kölcsön 72.80. 1860-diki államköl-
csön 102.50. Bankrészevények 942. — H telrészevé-
nyek 321.25. London 108.80. Ezüst 107.75
Cs. kir. arany —. —. 20 frankos arany 8.73.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 80.
50. Temesi 77.50. Erdélyi 78.25. Horv. Szlavon
82. —

Felelős szerkesztő Sándor János.

Árlejtsési hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. közmunka és közlekedési miniszterium folyó év április hó 22-én 1304 szám alatt kelt rendelkezésével a bukovinai államúton levő 20 számú, a Szamos folyó felett fennálló hid kijavitását 1601 frt 75 kr költségösszeg erejéig megálapítván s engedélyezvén, ennek biztosítása céljából folyó év máj hava 15-én d. e. 10 órakor a kolozsvári m. k. mérnöki hivatal irodájában szóbeli és zárt írásbeli ajánlat mellett nyilvános árlejtsési fog tartatni.

Vállalkozni kívánók az árlejtsési megkezdése előtt a megállapított építési költségnek — mely egyszerűsített kiképzési árak is vétetik — 5 %-át készpénzül vagy napi forgalom szerint államkötvényekben, mint bányapénzt az árlejtsési bizottság kezébe letenni kötelesek, mely bányapénz vállalkozó részéről a vállalati összeg 10 %-ára biztosítékképpen kiegészítendő lesz. 50 kr. bélyeggel és az 5% bányapénzzel ellátott szabályszerű és kellőleg felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árlejtsési megkezdése előtt elfogadhatók.

A terv, költségvetés, az árlejtsési, az általános és részletes építési feltételek a mai naptól kezdve a kolozsvári m. kir. mérnöki hivatal irodájában a délelőtti órákban megtekinthetők.

Közlösvártt, 1873 év április hó 28-án.

A m. kir. mérnöki hivataltól. (Utánnomás nem díjazatik.)

Abt Antal egyetemi tanár május 4-kén 11 órakor a fizikai tanteremben (egyetemi főépület II. emelet, 17. sz. ajtó) kísértetekkel összekötött népszerű előadást fog tartani „az anyag tehetetlenségéről”, melyre a természetian kedvelőit szívesen látja.

URAK! NŐK!

bár mely állásbeliek egy — eddigi szokásait és teendőiket nem háborgató — jövedelmező mellékfoglalatosságot nyerhetnek.

Ajánlatok C. S. alatt válassz-bélyeggel ellátva a „magyar központi irodához” Pesten, mérlag-utca 4. sz. a. címmezendők.

A „Länderbanken-Verein” Váltóirodája

Bécsben, Stadt, am Hof 5 sz. ajánlja magát mindenféle állampapír, sorsjegy, részvény, záloglevél, elsőbbség és más értékpapír vásárlására és eladására, azoknak bel- és külföldi arany vagy ezüst-pénzre váltására, általában minden e szakmába vágó megrendelések és üzletek eszközésére.

Advertisement for 'Vasbitor Gyára' (Iron Store) located at Zombory István utca, Szegeden. It features a circular logo with 'ERDEN' and 'KESZMÉNYI IRODA' text.

A nyári idényre figyelemre méltó! Orelli Hugó

divat-raktárában a legújabb kelmék megérkeztek!

s kaphatók az alábbi rendkívüli jutányos árakon:

Mosó-szövetek:

(sing ár.)

Batiztok 15 krtól kezdve feljebb. Brillantin pique és Cretonok 25 krtól kezdve. Foulard szátenek 35 krtól kezdve.

Szőr-szövetek:

Legújabb Gránadin Báreschek 30 kr. 35 krtól kezdve. Legújabb Gazirok, Báreschek 32 krtól kezdve. Szőr-szövetek 18 kr, 20 kr, 25 kezdve.

Selyem-szövetek:

Szines stráfós pouldesua 1 frt 20 krtól kezdve. Szines glászé 1 frt 70 kezdve. Fekete glászé 1 frt 35 krtól kezdve. Fekete Ripsek 2 frtől kezdve. Szines Ripsek 2 frt 40 krtól kezdve.

Jelen hirdetémyem feladata, hogy ne csak üres ígéretekkel kecsegtessem nagyra becsült vevőimet, hanem tettelem is bebizonyítsam áruim szépségét, jóságát, és rendkívüli jutányosságát.

A n. é. közönség szives látogatásáért, illetőleg becses rendelvényeiért, mely tisztelettel esedezem

Orelli Hugó.

Raktárom a főtéren nagy várdával szemben Tauffer-ház.

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés útján a eskoroszakorvossa dr. O. Killisch, Berlin, Louisenstrasse 45. E pillanatban 1000-nél több beteg van kezelése alatt.

Asztali és csemege borok, Dréher-féle palaczk sör

Teutsch J. B.-nél Segesvártt.

1862-beli-erdélyi asztali bor, „non plus ultra” nagy pal. — f. 70 kr. 1868 „ finom rizling — „ 90 kr. 1869 „ — „ 90 kr.

Rajna és Mosel-borok:

Johannisbergi cabinet nagy pal. 4. ft. 40 kr. Rüdesheimi 2 ft. 50 kr. Liebfrauenmilch 2 ft. 15 kr. Deidesheimi 1 ft. 65 kr.

Magyar borok:

Budai, finom sashegyi 1 nagy pal. 1 ft. — kr. 1 kis pal. — frt 50 kr. Somlai, fehér jeles 1 nagy pal. — frt 88 kr. Tokaji, ménesi és muskotály aszu 1 nagy pal. 1 frt 20 kr. 1 kis pal. — frt 60 kr. Champagnei Sillery grand mouss 1 nagy pal. 1 frt 60 kr.

Francia, spanyol és olasz borok

Bordeaux st. Julien, vörös ered. töltés nagy pal. 1 frt 65 kr. Champagnei valódi Clicquot nagy pal. 4 frt — kr. Fleur de Sillery nagy pal. 3 frt 60 kr. Muscat-Lunel nagy pal. 1 frt 70 kr. Lacrimae Christi nagy pal. 1 frt 60 kr.

Osztrák borok.

Vöslai vörös nagy pal. — frt 92 kr. Gumpoldskircheni, fehér nagy pal. 1 frt 20 kr.

Liqueurök:

Vanillás, valódi Bordeaux nagy pal. 2 frt — kr. Ananas nagy pal. 2 frt — kr. Anisette double, Amsterdami nagy pal. 1 frt 90 kr. Maraschino di Zara nagy pal. 1 frt 60 kr. Dupla köményes, val. szt.-pétervári nagy pal. 2 frt 50 kr.

Hölgy-liqueurök, igen finom:

Kávé, Curaçao, thea, Vanília, viola nagy pal. 1 ft. 30. kr. Bataviaia rak nagy pal. 1 frt 80. kr. Cognac li nede Champagne nagy pal 3 ft. —

Drehez féle palaczk sör

Ászoksör nagy pal — 38 kr. Márcziusi nagy pal. — 40 kr.

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

350 R. meleg artézi forrás — Porzellán és márvány kád-ugy köfürdők — zubany készílékkel — nagyszerű kert — kitűnő lég — 200 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és belső lapok — naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a Margitszigeti hév-víz kedvező eredménnyel használtatott:

Köszvény — az izületek, az izmok, a csontthártyák és ideg hüvelyek idült csúzza, idegbetegségek és pedig a) csúz, köszvény, erümvü behatás, ólom mérgezés, hazymáz és diphteria után fellépő hűdések, b) szabák, c) görcsös állapotok, d) méhszendi bajok, — görvénykór mirigy dagokkal és genyedésel — idült bőrbetegségek — csontbántalmak, angoltör, csontszü — izületi bajok — fekélyek és külsértéseket követő elváltozások: fájdalmas hegek, merevség, hűdések — huygykövek és vizeleti nehézségek — méh és hüvely bántalmak, méh tömület, hősziami rendellenesség s a t.

Bérleteknél, úgy a fürdő és menetjegyeknek együttes váltásánál árelendézes adatik.

A Szigeten lakók úgy a fürdő mint a menetjegyeknél előnyben részesülnek.

A fővárossal óránként kétszer gőzhajó közlekedés. 1873. nyári idény megnyittatik május 1-én.

Megrendeléseket lakásokra átvesz a Margitszigeti felügyelőség a Margitszigeten, utolsó posta Ó-Buda.

A Margitsziget igazgatósága.

(Utánnomát nem díjazatik.)

Advertisement for 'Legújabb hangjegyek' (Newest musical notes) and 'Könyv- és hangjegy-kereskedés' (Book and musical note trade). It lists various books and musical notes available for purchase, including 'M. k. egyetemi könyvtár' and 'Könyv- és hangjegy-kereskedés'.

Demjén László

m. k. egyetemi könyvtárúsnál Kolozsvártt megjelent és általa minden könyvkereskedésben kapható:

Kolozsvár története.

Oklevéltárral. (I.) Ös-, ó- és középkor. (513. Kr. e — 1540. Kr. u.) Egy külön kötet világszító rajzokkal. (36 tábla.)

Írta Jakab Elek.

158-*. Ára 10 frt. (327)

E minden tekintetben nagy, epochalis munkát itt hosszasan dícsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjeszteni, hogy a nagyszorgalmu és szaktudós íruba minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legerdekesebb része az újabbkor története lesz. A ki megszerezte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklél fogja lapozgatni és benne buvárkodni, s a folytatását minden áron megszerezi magának.

Szekely oklevéltár.

Kiadja a m. történelmi társulat kolozsvári bizottsága, szerkesztette

Szabó Károly.

I. kötet 1211 — 1519. 1872. Ára 2 forint.